

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของวุฒิสภา

อ.พ. ๑๑/๒๕๖๙

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

.....

๑. ความเป็นมาและข้อมูลเบื้องต้นของร่างพระราชบัญญัติ

๑.๑ สรุปความเป็นมาในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๘

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกยอสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๒ ตอนที่ ๘๐ ก ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ โดยมาตรา ๒ บัญญัติว่า พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป จึงส่งผลทำให้สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งเป็นร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ เนื่องจากอยู่ระหว่างบรรจุระเบียบวาระเพื่อรอการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคหนึ่ง

หลังจากนั้น ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่ และมีพระบรมราชโองการ ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๓ ตอนพิเศษ ๘๖ ง ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙ และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปได้ร้องขอต่อรัฐสภา ตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๙๐๔๙ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ เรื่อง การร้องขอต่อรัฐสภาเพื่อให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ ตามมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กราบเรียน ประธานรัฐสภา และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาในคราวประชุม ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ได้มีมติเห็นชอบแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงได้อนุญาตให้บรรจุเข้าระเบียบวาระ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไปตามข้อบังคับการประชุม สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๔๑ วรรคหนึ่ง และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๙ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๑ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป แต่ให้แยกการลงมติ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม เนื่องจากมีหลักการและเหตุผลต่างกัน คือ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวทั้ง ๒ ฉบับ ในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวทั้ง ๒ ฉบับ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ทั้งนี้ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวทั้ง ๒ ฉบับ มีหลักการและเหตุผลต่างกัน สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงได้แยกเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) เป็นอีกฉบับหนึ่ง

๑.๒ สรุปวัตถุประสงค์และเหตุผลในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) มีวัตถุประสงค์ในการกำหนดให้เจ้าพนักงานคดีซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม รวมทั้งเป็นการสนับสนุนสายงานเจ้าพนักงานคดี ให้เป็นบุคลากรสายวิชาชีพเฉพาะด้านและได้รับโอกาสในการคัดเลือกเป็นข้าราชการตุลาการต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีสาระสำคัญ ดังนี้

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมให้ “ข้าราชการศาลยุติธรรม” คือ ข้าราชการผู้มีอำนาจและหน้าที่ในทางธุรการ ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม รวมตลอดถึงเจ้าพนักงานคดีผู้ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายวิธีพิจารณาความที่บัญญัติให้มีเจ้าพนักงานคดีทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีไว้เป็นการเฉพาะ

๒.๒ แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและการประกอบวิชาชีพของผู้สมัครทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ โดยกำหนดให้ผู้สมัครทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรมเป็นนิติศาสตร์บัณฑิตและเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปีหรือเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมกำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ ปี และเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรับรองว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถดีและมีความประพฤติดีเป็นที่ไว้วางใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการได้

๓. สรุปประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายในสภาผู้แทนราษฎร

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายแสดงความคิดเห็น

๔. สรุปความแตกต่างในประเด็นสำคัญของร่างพระราชบัญญัติในชั้นรับหลักการกับร่างพระราชบัญญัติที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่เสนอในชั้นรับหลักการกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว พบว่า ไม่มีความแตกต่าง

๕. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๔๑๗ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

LAW SENATE PODCAST
LAW ฟัง LAW ดู วุฒิสภา

EP.80

สาระน่ารู้ของร่างพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

โดย คณะทำงานพัฒนาวัดธรรมและการจัดการความรู้ของสำนักกฎหมาย

WWW.SENATE.CO.TH

LISTEN NOW

ช่อง ส่อง กฎหมาย

(สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา)

Scan QR Code เพื่อรับชมสื่อวีดิทัศน์
 สาระน่ารู้ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=CX7A8>

โครงการ Law Senate Podcast : Law ฟัง Law ดู วุฒิสภา
 สำนักกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
 (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ทั้งนี้ เพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิง เบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้จัดทำในรูปแบบเอกสารที่จัดพิมพ์ เป็นเล่มและในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อท่านต้องการอ่านเอกสารที่แนบมาพร้อมกับเอกสาร ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์นี้ ขอความกรุณาแวะไปที่ลิงก์ หรือ URL ที่ปรากฏด้านล่างของเอกสารนั้น ๆ เพื่ออ่านเอกสาร

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กันยายน ๒๕๖๔

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นางปณิดา สท้านไตรภพ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ชาทบุษย์จารุ	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวชนิดาภา มงคลเลิศพล	นิติกรชำนาญการ
นางสาวชลมารค น้อยโสภ	วิทยาการปฏิบัติการ
นางสาวกาญจนา พาลดีหลุด	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางรัตติกายุต นวลสุข	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นายสมผล อังศุวัฒนากุล	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๖๖	

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๕๒๙, ๐ ๒๘๓๑ ๕๕๙๐
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษา เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จาก เว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา ก

ส่วนที่ ๑ สารสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ

ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑

- ภาพอินโฟกราฟิกสรุปสาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๕

๒. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๗

๓. ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

พ.ศ. ๒๕๔๓ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) กับร่างพระราชบัญญัติระเบียบ

ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๑๗

[Podcast](#)

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๑ -

๒. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของ

ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๑๐ -

๓. ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. - ๑๓ -

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๘๗๙๗ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๙
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา(๑)
- : ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว(๓)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.(๖)
- : ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓(๑๐)
- : รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย(๑๔)
- : รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(การกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีประจำศาลยุติธรรม)(๒๒)
- : แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง สาระสำคัญ
และกรอบระยะเวลาของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.(๔๓)
- : พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓(๔๔)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๘

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๒ ตอนที่ ๘๐ ก ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ โดยมาตรา ๒ บัญญัติว่า
พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป จึงส่งผลทำให้
สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง^๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ และร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้
ให้ความเห็นชอบ เนื่องจากอยู่ระหว่างบรรจุระเบียบวาระเพื่อรอการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
ในวาระที่หนึ่ง เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคหนึ่ง^๒

หลังจากนั้น ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่ และมีพระบรมราชโองการ
ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๓ ตอนพิเศษ ๘๖ ง ลงวันที่
๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙ และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปได้ร้องขอต่อรัฐสภา
ตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๙๐๔๙ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙
เรื่อง การร้องขอต่อรัฐสภาเพื่อให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ
ตามมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กราบเรียน ประธานรัฐสภา และที่ประชุมร่วมกัน
ของรัฐสภาในคราวประชุม ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม
๒๕๖๙^๓ ได้มีมติเห็นชอบแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงได้อนุญาตให้บรรจุเข้าระเบียบวาระ

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๓ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๐๓ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้มีการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป

การยุบสภาผู้แทนราษฎรให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา และให้กระทำได้เพียงครั้งเดียวในเหตุการณ์เดียวกัน

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗ ในกรณีที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ร่างรัฐธรรมนูญ
แก้ไขเพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ หรือที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว
แต่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมาให้เป็นอันตกไป

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗

ฯลฯ

ฯลฯ

บรรดาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบที่ตกไป
ตามวรรคหนึ่ง ถ้าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปร้องขอต่อรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๔๑ วรรคหนึ่ง^๔ และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้เข้าสู่วาระการพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๙ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๑ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป แต่ให้แยกการลงมติ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม^๕ เนื่องจากมีหลักการและเหตุผลต่างกัน คือ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวทั้ง ๒ ฉบับ ในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวทั้ง ๒ ฉบับ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไป ถ้ารัฐสภาเห็นชอบด้วยก็ให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไปได้ แต่คณะรัฐมนตรีต้องร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป”

^๔ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๔๑ วรรคหนึ่ง กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๔๑ เมื่อรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามมาตรา ๑๕๖ (๙) ประกอบมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นค้างการพิจารณาอยู่ในวาระใด ก็ให้พิจารณาต่อไปในวาระนั้น และให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๕ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๕๕ เมื่อที่ประชุมกำลังพิจารณาญัตติใดอยู่ ห้ามเสนอญัตติอื่นขึ้นมาพิจารณา เว้นแต่ญัตติ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ ๒๘ การประชุม ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่ สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติรับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง”

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ทั้งนี้ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวทั้ง ๒ ฉบับ มีหลักการและเหตุผลต่างกัน สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงได้แยกเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) เป็นอีกฉบับหนึ่ง

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้เจ้าพนักงานคดีเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ (๓))

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและการประกอบวิชาชีพของผู้สมัครทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ (๒) (จ))

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้เจ้าพนักงานคดีซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม รวมทั้งเป็นการสนับสนุนสายงานเจ้าพนักงานคดีให้เป็นบุคลากรสายวิชาชีพเฉพาะด้านและได้รับโอกาสในการคัดเลือกเป็นข้าราชการตุลาการต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีเนื้อหารวมจำนวน ๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๑. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. การกำหนดความหมาย “ข้าราชการศาลยุติธรรม”

แก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการศาลยุติธรรม คือ ข้าราชการผู้มีอำนาจและหน้าที่ในทางธุรการ ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม รวมตลอดถึงเจ้าพนักงานคดีผู้ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายวิธีพิจารณาความที่บัญญัติให้มีเจ้าพนักงานคดีทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีไว้เป็นการเฉพาะ (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ (๓))

๓. การแก้ไขคุณสมบัติและการประกอบวิชาชีพของผู้สมัครทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม

กำหนดให้ผู้สมัครทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม เป็นนิติศาสตร์บัณฑิตและเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปีหรือเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งอื่น

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ตามที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ ปี และเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรับรองว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถดีและมีความประพฤติดีเป็นที่ไว้วางใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการได้ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ (๒) (จ))

๔. บทเฉพาะกาล

(๔.๑) กำหนดให้เจ้าพนักงานคดีซึ่งได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายวิธีพิจารณาความที่บัญญัติให้มีเจ้าพนักงานคดีไว้เป็นการเฉพาะ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นเจ้าพนักงานคดีตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

(๔.๒) กำหนดให้บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ หรือคำสั่งใดที่ใช้บังคับกับเจ้าพนักงานคดีตามกฎหมายใดที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้จนกว่าจะมีกฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕)

๕. ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

กำหนดให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

 กำหนดให้เจ้าพนักงานคดีเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม

ข้าราชการศาลยุติธรรม คือ ข้าราชการผู้มีอำนาจและหน้าที่ในทางธุรการ ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม รวมตลอดถึงเจ้าพนักงานคดีผู้ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายวิธีพิจารณาความที่บัญญัติให้มีเจ้าพนักงานคดีทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีไต่เป็นการเฉพาะ

แก้ไขคุณสมบัติและการประกอบวิชาชีพของผู้สมัครทดสอบความรู้
เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ

- ♦ เป็นนิติศาสตรบัณฑิต และเป็นเจ้าพนักงานคดีไม่น้อยกว่า 4 ปี หรือเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมในตำแหน่งอื่นตามที่ ก.ต. กำหนดไม่น้อยกว่า 6 ปี
- ♦ ได้รับการรับรองจากเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถดีและมีความประพฤติดี เป็นที่ไว้วางใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการได้

 บทเฉพาะกาล

 ให้เจ้าพนักงานคดีซึ่งได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายวิธีพิจารณาความที่บัญญัติให้มีเจ้าพนักงานคดีไต่เป็นการเฉพาะ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ถือว่าเป็นเจ้าพนักงานคดีตามพระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมนี้

 กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ หรือคำสั่งใดที่ใช้บังคับกับเจ้าพนักงานคดีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะมีการออกกฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ หรือคำสั่งใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

กำหนดให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

จัดทำโดย : สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา รู้ ช่าง ส่อง กฎหมาย

๒. บทวิเคราะห์
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บทวิเคราะห์

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
ในวาระที่หนึ่งและวาระที่สอง

๑.๑ วาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ^๑

๑.๑.๑ การเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๘

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๒ ตอนที่ ๘๐ ก ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ โดยมาตรา ๒ บัญญัติว่า
พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป จึงส่งผลทำให้
สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง^๒ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๘ และร่างพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เป็นร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้
ให้ความเห็นชอบ เนื่องจากอยู่ระหว่างบรรจุระเบียบวาระเพื่อรอการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
ในวาระที่หนึ่ง เป็นอันตกไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคหนึ่ง^๓

หลังจากนั้น ได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขึ้นใหม่ และมีพระบรมราชโองการ
ประกาศแต่งตั้งรัฐมนตรี ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๓ ตอนพิเศษ ๘๖ ง ลงวันที่
๓๑ มีนาคม ๒๕๖๙ และคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปได้ร้องขอต่อรัฐสภา

^๑ สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระ เอกสารประกอบการพิจารณา บันทึกการประชุมในวาระที่หนึ่ง
ชั้นรับหลักการ และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ PRT คลังสารสนเทศรัฐสภา
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://prt.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ถึง ๕
ในหน้าที่ ๑๒ ถึงหน้าที่ ๑๓ และสามารถสืบค้นพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓
โดยสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๖ ในหน้าที่ ๑๓

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๓ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๐๓ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะยุบสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้มีการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป

การยุบสภาผู้แทนราษฎรให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา และให้กระทำได้เพียงครั้งเดียวในเหตุการณ์เดียวกัน

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๓ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗ ในกรณีที่อายุของสภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร ร่างรัฐธรรมนูญ
แก้ไขเพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบ หรือที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว
แต่พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเห็นชอบด้วย หรือเมื่อพ้นเก้าสิบวันแล้วมิได้พระราชทานคืนมาให้เป็นอันตกไป

ฯลฯ

ฯลฯ”

ตามหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๙๐๔๙ ลงวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ เรื่อง การร้องขอต่อรัฐสภาเพื่อให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กราบเรียน ประธานรัฐสภา และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาในคราวประชุม ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ได้มีมติเห็นชอบแล้ว ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงได้อนุญาตให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๔๑ วรรคหนึ่ง^๕ และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้เข้าสู่วาระการพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๙ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติทำนองเดียวกันอีก ๑ ฉบับ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป แต่ให้แยกการลงมติ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม^๖ เนื่องจากมีหลักการและเหตุผลต่างกัน คือ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

^๕ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๔๗

ฯลฯ

ฯลฯ

บรรดาร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภายังมิได้ให้ความเห็นชอบที่ตกไปตามวรรคหนึ่ง ถ้าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่ภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปร้องขอต่อรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไป ถ้ารัฐสภาเห็นชอบด้วยก็ให้รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา แล้วแต่กรณี พิจารณาต่อไปได้ แต่คณะรัฐมนตรีต้องร้องขอภายในหกสิบวันนับแต่วันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไป”

^๖ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๔๑ วรรคหนึ่ง กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๔๑ เมื่อรัฐสภามีมติให้ความเห็นชอบให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติต่อไปตามมาตรา ๑๕๖ (๙) ประกอบมาตรา ๑๔๗ ของรัฐธรรมนูญ ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นค้างการพิจารณาอยู่ในวาระใด ก็ให้พิจารณาต่อไปในวาระนั้น และให้ประธานสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๖ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๕๕ (๒) ข้อ ๒๘ และข้อ ๑๑๗ วรรคสาม กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๕๕ เมื่อที่ประชุมกำลังพิจารณาญัตติใดอยู่ ห้ามเสนอญัตติอื่นขึ้นมาพิจารณา เว้นแต่ญัตติ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

ฯลฯ

ฯลฯ

ข้อ ๒๘ การประชุม ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๑๗ การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในวาระที่หนึ่ง ให้สภาพิจารณาและลงมติว่าจะรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ทั้งนี้ เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวทั้ง ๒ ฉบับ มีหลักการและเหตุผลต่างกัน สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงได้แยกเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) เป็นอีกฉบับหนึ่ง

๑.๑.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ก่อนที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้ นายเผ่าพันธุ์ ขอบน้ำตาล รองเลขาธิการสำนักงาน ศาลยุติธรรม และนางปัทมา โชติกิตติกุล ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖^๗

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายภราดร ปริศนานันทกุล) ได้แถลงถึง หลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดให้เจ้าพนักงานคดีเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ (๓))
- (๒) แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติและการประกอบวิชาชีพของผู้สมัครทดสอบความรู้ เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ (๒) (จ))

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้เจ้าพนักงานคดีซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือศาล ในการดำเนินคดีเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม รวมทั้งเป็นการสนับสนุนสายงานเจ้าพนักงานคดี ให้เป็นบุคลากรสายวิชาชีพเฉพาะด้านและได้รับโอกาสในการคัดเลือกเป็นข้าราชการตุลาการต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่สภามีมติให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันหลายฉบับรวมกัน สภาจะลงมติรับหลักการหรือไม่รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแต่ละฉบับหรือทั้งหมดรวมกันก็ได้ และเมื่อสภาได้มีมติ รับหลักการแล้ว ให้สภาลงมติว่าจะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง”

^๗ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๖ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๗๖ ประธานอาจอนุญาตให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมายให้บุคคลใด ๆ ชี้แจงข้อเท็จจริง ต่อที่ประชุมประกอบการอภิปรายของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีก็ได้”

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ จำนวน ๖ มาตรา มีสาระสำคัญ
สรุปได้ ดังนี้

(๑) วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

(๒) การกำหนดความหมาย “ข้าราชการศาลยุติธรรม”

แก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการศาลยุติธรรม คือ ข้าราชการผู้มีอำนาจและหน้าที่
ในทางธุรการ ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ
บริหารราชการศาลยุติธรรม รวมตลอดถึงเจ้าพนักงานคดีผู้ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายวิธีพิจารณา
ความที่บัญญัติให้มีเจ้าพนักงานคดีทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีไว้เป็นการเฉพาะ
(ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖ (๓))

**(๓) การแก้ไขคุณสมบัติและการประกอบวิชาชีพของผู้สมัครทดสอบความรู้
เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม**

กำหนดให้ผู้สมัครทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม
เป็นนิติศาสตร์บัณฑิตและเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีเป็นเวลา
ไม่น้อยกว่า ๔ ปีหรือเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งอื่น
ตามที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ ปี และเลขาธิการ
สำนักงานศาลยุติธรรมรับรองว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถดีและมีความประพฤติดี
เป็นที่ไว้วางใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการได้ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ (๒) (จ))

(๔) บทเฉพาะกาล

(๔.๑) กำหนดให้เจ้าพนักงานคดีซึ่งได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายวิธีพิจารณาความ
ที่บัญญัติให้มีเจ้าพนักงานคดีไว้เป็นการเฉพาะ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
เป็นเจ้าพนักงานคดีตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

(๔.๒) กำหนดให้บรรดากฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ หรือคำสั่งใด
ที่ใช้บังคับกับเจ้าพนักงานคดีตามกฎหมายใดที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้จนกว่าจะมีกฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕)

(๕) ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

กำหนดให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖)

๑.๑.๓ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายภราดร ปริศนานันทกุล) ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับนิติศาสตรบัณฑิตและปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีมาแล้วเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปี มีสิทธิสมัครเข้ารับการทดสอบความรู้เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม ซึ่งนับเป็นมาตรการที่มุ่งส่งเสริมความก้าวหน้าในสายอาชีพและยกระดับศักยภาพของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม อย่างไรก็ดี เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและหลักความเสมอภาค หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และกลไกในการกำกับดูแลการสรรหาและแต่งตั้งเจ้าพนักงานคดีให้มีความชัดเจนและรัดกุม โดยยึดหลักความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมเป็นสำคัญ รวมทั้งจัดให้มีระบบประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐาน โปร่งใส เป็นธรรม และสามารถตรวจสอบได้

(๒) เหตุใดจึงกำหนดให้เฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาระดับนิติศาสตรบัณฑิตซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติสมัครเข้ารับการทดสอบความรู้เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม ในขณะที่บุคลากรทางกฎหมายในตำแหน่งอื่นที่มีวุฒิการศึกษา ลักษณะงาน และประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะใกล้เคียงกัน ไม่ได้รับสิทธิตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ทั้งนี้ อาจขัดกับหลักความเสมอภาคหรือไม่

๑.๑.๔ การตอบชี้แจง

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายเสร็จแล้ว นายเผ่าพันธุ์ ขอบน้ำตาล รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม ได้ตอบชี้แจงว่า การกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของศาลในการรองรับปริมาณคดีและความซับซ้อนของคดีที่เพิ่มขึ้น โดยเจ้าพนักงานคดีมีหน้าที่ศึกษา ค้นคว้า รวบรวม และตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคดี เพื่อสนับสนุนการดำเนินกระบวนการพิจารณาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และรอบคอบ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวกของศาลและการคุ้มครองสิทธิของประชาชน ทั้งนี้ การกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับนิติศาสตรบัณฑิตซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี มีสิทธิสมัครเข้ารับการทดสอบความรู้เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม เนื่องจากเจ้าพนักงานคดีเป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีโดยตรงและทำงานใกล้ชิดกับผู้พิพากษา โดยมีหน้าที่ศึกษา ค้นคว้า ตรวจสอบ และรวบรวมข้อมูลหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคดี ซึ่งเป็นประสบการณ์

ที่เกี่ยวข้องกับการกิจของข้าราชการตุลาการโดยตรง แตกต่างจากบุคลากรทางกฎหมายในตำแหน่งอื่น จึงเป็นเหตุผลให้มีการกำหนดคุณสมบัติและระยะเวลาการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน จึงมิใช่การเลือกปฏิบัติ โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร

๑.๑.๕ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนนเสียง ๓๙๖ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๕ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการ มีกำหนดการแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน

๑. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระ ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=PLISV>

๒. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ของสำนักงานกฤษฎีกา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในคราวการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=64WR4>

๓. ระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=RFYID>

๔. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=6A16K>

๕. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๓
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=FHE49>

๖. พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=E9Z7D>

๑.๒ วาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง โดยมีการพิจารณาและอภิปรายสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^๔

๑.๒.๑ การพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

๑) ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

๒) คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

^๔ สามารถสืบค้นเอกสารรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ PRT คลังสารสนเทศรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://prt.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๗ ถึง ๙ ในหน้าที่ ๑๔

๓) มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
๔) มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
๕) มาตรา ๓ แก้ไขบทนิยาม (๓) ในมาตรา ๖ “ข้าราชการศาลยุติธรรม”	ไม่มีการแก้ไข
๖) มาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๒๘ (๒) (จ)	ไม่มีการแก้ไข
๗) มาตรา ๕	ไม่มีการแก้ไข
๘) มาตรา ๖	ไม่มีการแก้ไข
ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม	

๗. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=6R2S3>

๘. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=SYXI4>

๙. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๗ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญ
ประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=4Q6AI>

๑.๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๔๑๗ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง

๑.๒.๓ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วเห็นว่าควรมีข้อสังเกตที่ คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติไว้ในรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญ เพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการการวิสามัญมีข้อสังเกต ดังนี้

“(๑) การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ซึ่งกำหนดให้เจ้าพนักงานคดีที่มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า ๔ ปี และข้าราชการศาลยุติธรรมที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งอื่นตามที่ ก.ต. กำหนดเป็นเวลาน้อยกว่า ๖ ปี เป็นผู้ที่มีสิทธิสมัครทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาได้ สำนักงานศาลยุติธรรมควรพิจารณาดำเนินการให้มีการออกหลักเกณฑ์ภายในเพื่อกำหนดให้ข้าราชการศาลยุติธรรมที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งอื่นมาแล้วก่อนโอนย้ายมาเป็นเจ้าพนักงานคดีสามารถนับประสบการณ์ทำงานต่อเนื่องจากตำแหน่งเดิมได้โดยไม่ต้องเริ่มนับประสบการณ์ทำงานใหม่ในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดี

(๒) การทดสอบความรู้บุคคลเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ควรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่ต้องการได้ผู้ช่วยผู้พิพากษาที่มีประสบการณ์ชีวิต และประสบการณ์การทำงาน วุฒิภาวะที่เหมาะสม และความรู้ที่หลากหลาย การออกแบบวิธีการทดสอบความรู้จึงควรให้เหมาะสมกับแต่ละวิชาชีพตามที่กฎหมายกำหนดอย่างเป็นธรรม โดยให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่กระบวนการยุติธรรมจะได้รับ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๔๑๗ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง

หมายเหตุ สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ โดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๗ และข้อ ๑๐๕^๔

^๔ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๗ และข้อ ๑๐๕ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๒๗ เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มี การแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด

๑.๒.๔ การวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

จากการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีข้อดีและข้อสังเกต ดังนี้

ข้อดี

ผลกระทบต่อสังคม

การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลยุติธรรมโดยมีเจ้าพนักงานคดีซึ่งเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมเป็นผู้ช่วยเหลือศาล มีส่วนช่วยให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างรวดเร็ว เทียบธรรม และสะดวกมากขึ้น เช่น การไต่ถามทวน การตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน และการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด อันเป็นการลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีและผู้ที่เกี่ยวข้องในคดี อีกทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกและคุ้มครองสิทธิให้แก่ประชาชนในคดีต่าง ๆ

ข้อสังเกต

การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ซึ่งกำหนดให้เจ้าพนักงานคดีที่มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่าสี่ปี ในขณะที่ข้าราชการศาลยุติธรรมที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกปี เป็นผู้ที่มีสิทธิสมัครทดสอบความรู้เป็นผู้ช่วยผู้พิพากษาได้ สำนักงานศาลยุติธรรมจึงควรพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ภายในเพื่อเปิดโอกาสให้ข้าราชการศาลยุติธรรมซึ่งเคยประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งอื่นมาก่อนที่มีความประสงค์โอนย้ายมาดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีสามารถนับระยะเวลาประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งเดิมสะสมต่อเนื่องได้ โดยไม่จำเป็นต้องเริ่มนับระยะเวลาประสบการณ์ทำงานใหม่ในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดี

หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมาธิการ และในกรณีที่คณะกรรมการมีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้ที่ประชุมสภาพิจารณา และให้นำความในข้อ ๑๐๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐๕

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ให้ประธานสภาส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระ องค์การอัยการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ฯลฯ

ฯลฯ”

๓. ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ

ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
กับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

กับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓	ร่าง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ _____	ร่าง พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. _____	ร่าง พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. _____
ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน		
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ	 โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม	 โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓	ร่าง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ ขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้		
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓”	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม (ฉบับที่...) พ.ศ.”	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม (ฉบับที่...) พ.ศ.”
มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป	มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่ วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
มาตรา ๖ ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ได้แก่ (๑) ข้าราชการตุลาการ คือ ข้าราชการผู้มีอำนาจ และหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี รวมตลอดถึงผู้ช่วยผู้พิพากษา และข้าราชการผู้ได้รับ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง (๒) คณะตุลาการ คือ ข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้ง ให้เป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการวินิจฉัยชี้ขาด ข้อกฎหมายอิสลาม	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓	ร่าง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	สำนักงานศาลยุติธรรมรับรองว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถดีและมีความประพฤติดี เป็นที่ไว้วางใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการได้”	สำนักงานศาลยุติธรรมรับรองว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถดีและมีความประพฤติดี เป็นที่ไว้วางใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการได้”
	มาตรา ๕ ให้เจ้าพนักงานคดีซึ่งได้รับแต่งตั้ง ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความที่บัญญัติให้มี เจ้าพนักงานคดีไว้เป็นการเฉพาะ อยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเจ้าพนักงานคดี ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ หรือ คำสั่งใดที่ใช้บังคับกับเจ้าพนักงานคดีตามกฎหมายใด ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้ จนกว่าจะมีกฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ	มาตรา ๕ ให้เจ้าพนักงานคดีซึ่งได้รับแต่งตั้ง ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความที่บัญญัติให้มี เจ้าพนักงานคดีไว้เป็นการเฉพาะ อยู่ในวันก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเจ้าพนักงานคดี ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ หรือ คำสั่งใดที่ใช้บังคับกับเจ้าพนักงานคดีตามกฎหมายใด ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้ จนกว่าจะมีกฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ข้อบังคับ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓	ร่าง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	ร่าง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	มาตรา ๖ ให้ประธานศาลฎีการักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้	มาตรา ๖ ให้ประธานศาลฎีการักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี	ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ นายกรัฐมนตรี	

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

**การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.***

สำนักงานศาลยุติธรรม ได้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง^๑ โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและประชาชนทั่วไป วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. กระบวนการและขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็น

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^๒ ดังนี้

๑.๑ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สำนักงานศาลยุติธรรมได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น รวมจำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑

(๑) รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานศาลยุติธรรมต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๖/ว ๘๒๖ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เรื่อง แจ้งประกาศสำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีประจำศาลยุติธรรม) โดยให้ผู้เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ (<https://lawsurvey.coj.go.th/>) เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม (<https://www.coj.go.th/>) หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม (<https://jla.coj.go.th/>) หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย มีผู้เข้ามาแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑,๘๔๔ คน เห็นด้วย จำนวน ๔๗๕ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘) แบ่งเป็น

* เรียบเรียงโดย นางสาวชลมารค น้อยโสภณ วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗๗

ฯลฯ

ฯลฯ

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๒ รายการสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ., น. ๑ - ๓, สืบค้นได้จาก <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=NNOEH>.

มีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๓๐ คน ไม่มีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๓๔๕ คน และไม่เห็นด้วย จำนวน ๑,๓๖๙ คน (คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๒) แบ่งเป็นมีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๙๐๖ คน และไม่มีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๔๖๓ คน

(๒) สำนักงานศาลยุติธรรมจัดทำหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๖/๑๐๙๑๙ - ๑๐๙๓๐ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เพื่อสอบถามความเห็นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๒ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานกิจการยุติธรรม สำนักงานงบประมาณ และสภาพนายความ

ครั้งที่ ๒

(๑) รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานศาลยุติธรรม ต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามหนังสือ สำนักงานศาลยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๖/ว ๑๒๘๒ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ประกาศการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีประจำศาลยุติธรรม) โดยให้ผู้เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ (<https://lawsurvey.coj.go.th/>) เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม (<https://www.coj.go.th/>) หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม (<https://jla.coj.go.th/>) หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย มีผู้เข้ามาแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๒๑ คน เห็นด้วย จำนวน ๔๙ คน (คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๕) และไม่เห็นด้วย จำนวน ๗๒ คน (คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๕) แบ่งเป็นมีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๗๔ คน ไม่มีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๔๗ คน

(๒) รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย เว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (<http://www.law.go.th/>) มีผู้เข้ามาแสดงความคิดเห็น จำนวน ๗๐ คน เห็นด้วย จำนวน ๔๑ คน (คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๖) และไม่เห็นด้วย จำนวน ๒๙ คน (คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๔) แบ่งเป็นมีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๔๒ คน ไม่มีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๘ คน

(๓) สำนักงานศาลยุติธรรมจัดทำหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๖/๑๙๒๓๕ - ๑๙๒๔๑ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ เพื่อสอบถามความคิดเห็นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๗ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานกิจการยุติธรรม และสำนักงานงบประมาณ

ครั้งที่ ๓

(๑) รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานศาลยุติธรรม ต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามหนังสือ สำนักงานศาลยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๖/ว ๑๑๑๑ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เรื่อง ประกาศการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีประจำศาลยุติธรรม) โดยให้ผู้เกี่ยวข้องแสดงความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์ (<https://lawsurvey.coj.go.th/>) เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม (<https://www.coj.go.th/>)

หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม (<https://jla.coj.go.th/>) หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย มีผู้เข้ามาแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๗๖ คน เห็นด้วย ๑๒๒ คน (คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๓) และไม่เห็นด้วย ๕๔ คน (คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗) แบ่งเป็นมีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๐๐ คน ไม่มีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๗๖ คน

(๒) รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย เว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (<https://www.law.go.th/>) จำนวน ๓๘๑ คน เห็นด้วย จำนวน ๓๒๙ คน (คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๔) และไม่เห็นด้วย ๕๒ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๖) แบ่งเป็นมีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๔๖ คน ไม่มีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๓๓๕ คน

(๓) สำนักงานศาลยุติธรรมจัดทำหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๖/๑๘๘๑๓ - ๑๘๘๑๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เพื่อสอบถามความคิดเห็นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๕ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) สำนักงานกิจการยุติธรรม และสำนักงานงบประมาณ

ครั้งที่ ๔

(๑) รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมาย เว็บไซต์ระบบกลางทางกฎหมาย (<https://www.law.go.th/>) ต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีผู้เข้ามาแสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๘ คน เห็นด้วย จำนวน ๒๔ คน (คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๗๑) แบ่งเป็นมีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๔ คน ไม่มีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๐ คน และไม่เห็นด้วย จำนวน ๔ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๒๙) แบ่งเป็นมีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๓ คน ไม่มีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑ คน

(๒) รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานศาลยุติธรรม ต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามหนังสือ สำนักงานศาลยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๖/ว ๖๔๙ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ เรื่อง ประกาศรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีประจำศาลยุติธรรม) โดยให้ผู้เกี่ยวข้อง แสดงความเห็นผ่านทางเว็บไซต์ (<https://lawsurvey.coj.go.th/>) เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม (<https://www.coj.go.th/>) หัวข้อ ร่างกฎหมายที่รับฟังการแสดงความคิดเห็น และเว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม (<https://jla.coj.go.th/>) หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย มีผู้เข้ามาแสดงความคิดเห็น จำนวน ๓๑๔ คน เห็นด้วย จำนวน ๒๘๕ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๐.๗๖) แบ่งเป็นมีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๖๐ คน ไม่มีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๒๕ คน และไม่เห็นด้วย จำนวน ๒๙ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๔) แบ่งเป็นมีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๒๓ คน ไม่มีข้อความแสดงความคิดเห็น จำนวน ๖ คน

(๓) สำนักงานศาลยุติธรรมจัดทำหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๑๖/๑๑๘๖๙ - ๑๑๘๗๕ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ เพื่อสอบถามความคิดเห็นไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๗ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงการคลัง และสำนักงานงบประมาณ

๑.๒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการแสดงความคิดเห็น

ครั้งที่ ๑ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา ๑๖ วัน

ครั้งที่ ๒ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา ๑๖ วัน

ครั้งที่ ๓ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๕ รวมระยะเวลา ๑๕ วัน

ครั้งที่ ๔ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นตั้งแต่วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗ รวมระยะเวลา ๑๖ วัน

๑.๓ พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

ครั้งที่ ๑ ถึงครั้งที่ ๓

ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม และประชาชนผู้มีอรรถคดี

ครั้งที่ ๔

ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พนักงานอัยการ ทนายความ และประชาชนผู้มีอรรถคดี

๑.๔ ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

ครั้งที่ ๑

(๑) การกำหนดคำนิยามคำว่า “ข้าราชการศาลยุติธรรม” ให้รวมถึงเจ้าพนักงานคดีด้วย

(๒) การกำหนดอำนาจหน้าที่ คุณสมบัติ และวิธีการคัดเลือกเจ้าพนักงานคดี

(๓) การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครทดสอบความรู้ เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ ให้รวมถึงเจ้าพนักงานคดี มีความเหมาะสมหรือไม่

ครั้งที่ ๒

(๑) การกำหนดอำนาจหน้าที่ คุณสมบัติ และวิธีการคัดเลือกเจ้าพนักงานคดี

(๒) การแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของผู้สมัครทดสอบความรู้ เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ

(๓) ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในประเด็นอื่น

ครั้งที่ ๓

(๑) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะกำหนดให้เจ้าพนักงานคดีเป็นข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรมอีกประเภทหนึ่ง เนื่องจากเจ้าพนักงานคดีมีหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ตามที่กฎหมายวิธีพิจารณาความกำหนดตามร่างมาตรา ๓ (เพิ่มร่างมาตรา ๖ (๒/๑))

(๒) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะให้ประธานศาลฎีกาออกอนุบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติ การแต่งตั้ง และขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีในกรณีที่กฎหมายมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้เป็นการเฉพาะ ตามร่างมาตรา ๔ (เพิ่มร่างมาตรา ๙/๑ วรรคหนึ่ง)

(๓) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ในกรณีที่ศาลอาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานคดีเป็นผู้ช่วยเหลือ ในการดำเนินคดีประเภทอื่นนอกเหนือจากคดีตามกฎหมายที่ให้เจ้าพนักงานคดีนั้นได้ ตามประเภทคดี และขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่ที่กำหนดในอนุบัญญัติ และได้รับความเห็นชอบจากศาลที่มอบหมาย ให้ปฏิบัติหน้าที่แล้ว ตามร่างมาตรา ๔ (เพิ่มร่างมาตรา ๙/๑ วรรคสอง)

(๔) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะกำหนดให้การบริหารราชการและการบริหารงานบุคคลสำหรับเจ้าพนักงานคดีให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด ตามร่างมาตรา ๔ (เพิ่มร่างมาตรา ๙/๒)

(๕) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีซึ่งปฏิบัติงานเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปี และมีคุณสมบัติหรือผลการปฏิบัติงานตามที่ (ก.ต.) กำหนด มีสิทธิเป็นผู้สมัครสอบความรู้ (สนามเล็ก) เพื่อดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา

ครั้งที่ ๔

(๑) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะกำหนดให้เจ้าพนักงานคดีเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม

(๒) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะกำหนดให้ข้าราชการศาลยุติธรรมในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีซึ่งปฏิบัติงานเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปี หรือข้าราชการศาลยุติธรรมที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งอื่นตามที่ ก.ต. กำหนด ซึ่งปฏิบัติงานเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ ปี และเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรับรองว่า มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถ และมีความประพฤติดี เป็นที่ไว้วางใจว่า จะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการได้ มีสิทธิเป็นผู้สมัครทดสอบความรู้เพื่อดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก)

(๓) ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น (ถ้ามี)

๒. สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ ความเห็นของผู้เกี่ยวข้องที่แสดงความคิดเห็นผ่านระบบ

มีประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดให้ข้าราชการศาลยุติธรรม รวมถึงเจ้าพนักงานคดี และกำหนดให้ข้าราชการศาลยุติธรรมในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดี ซึ่งปฏิบัติงานเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปี และเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรับรองว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถ และมีความประพฤติดีเป็นที่ไว้วางใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการได้ มีสิทธิเป็นผู้สมัครทดสอบความรู้เพื่อดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก) โดยสรุปความเห็นได้ ดังนี้

ผู้เห็นด้วยได้แสดงความคิดเห็นว่า การมีเจ้าพนักงานคดีปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลืองานคดีของศาล ถือเป็นการพัฒนาระบบงานและจะทำให้ศาลยุติธรรมได้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญการทำงานศาลเข้ามาเป็นผู้ช่วยผู้พิพากษา อันเป็นการสร้างแรงจูงใจให้มีผู้สมัครเข้ามาเป็นเจ้าพนักงานคดีมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม เห็นว่า ควรให้เจ้าพนักงานคดีปฏิบัติหน้าที่ในงานด้านวิชาการโดยตรง และลดจำนวนงานด้านธุรการให้น้อยลง

สำหรับผู้ที่ไม่เห็นด้วยได้แสดงความคิดเห็นว่า เนื่องจากระยะเวลาการปฏิบัติงานยังคงน้อยเกินไป และเห็นว่า ตำแหน่งอื่น ๆ ก็ปฏิบัติงานเป็นจำนวนมาก จึงอาจก่อให้เกิดความไม่เสมอภาค และไม่มีข้อมูลเชิงประจักษ์ว่า การปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีจะมีความรู้ความสามารถ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวกับคดีแตกต่างจากข้าราชการศาลยุติธรรมตำแหน่งอื่น เช่น นิติกรร่างกฎหมาย และนิติกรในศาลสูง อย่างไร

๒.๒ ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะกำหนดให้เจ้าพนักงานคดีเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม

ผลการรับฟังความคิดเห็น

ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่ เห็นด้วย สรุปได้ ดังนี้

(๑) การกำหนดความหมายของ “ข้าราชการศาลยุติธรรม” ให้หมายถึง ข้าราชการ ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม ประกอบด้วยข้าราชการ ๒ ประเภท คือ ข้าราชการตุลาการ และเจ้าพนักงานคดี อย่างไรก็ตาม ตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีมีลักษณะภารกิจเฉพาะ สามารถกำหนดตำแหน่งขึ้นได้ โดยไม่จำเป็นต้องแยกออกจากประเภทข้าราชการตุลาการ เพราะตำแหน่งอื่นที่โดยภารกิจแล้วมีใช่งานตุลาการยังคงมีอยู่ เช่น ตำแหน่งนิติกร ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓^๓ มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ข้าราชการศาลยุติธรรม” หมายถึง ข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ทำให้อาจตีความได้ว่า เจ้าพนักงานคดีมิใช่ข้าราชการศาลยุติธรรมตามกฎหมาย ดังกล่าว ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคต่อการแยกประเภทข้าราชการศาลยุติธรรมเป็นข้าราชการตุลาการ กับเจ้าพนักงานคดี

(๒) การกำหนดให้เจ้าพนักงานคดีเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม ให้เป็นบุคคลสายวิชาชีพ เฉพาะด้าน เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นหลักประกันในการคุ้มครองสิทธิของประชาชนให้ได้รับการ พิจารณาพิพากษาคดีอย่างรวดเร็ว เทียบธรรม และมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการสนับสนุน และเปิดโอกาส ให้บุคคลดังกล่าวที่มีประสบการณ์และเข้าใจการปฏิบัติงานได้พัฒนาตนเอง รวมทั้งมีคุณสมบัติ ในการสมัครทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม

ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า การกำหนดให้มีเจ้าพนักงานคดีประจำศาลยุติธรรมมีหน้าที่ ดำเนินกระบวนการพิจารณาอื่นใดซึ่งมิใช่การวินิจฉัยชี้ขาดที่ศาลมอบหมาย ตามหลักเกณฑ์ที่ประธาน ศาลฎีกากำหนดขึ้นนั้น เป็นหลักเกณฑ์ที่กว้างมาก เพราะกระบวนการพิจารณาในศาลทุกศาลนั้น ทุกขั้นตอนมีความสำคัญต่อคู่ความ แม้มิใช่การวินิจฉัยชี้ขาด เช่น การสอบคำให้การและการสืบพยาน ล้วนมีผลสำคัญต่อสิทธิของคู่ความ อาจก่อให้เกิดข้อกังวลต่อความเชื่อมั่นในการดำเนินคดี ของศาลยุติธรรมได้

คำชี้แจงรายละเอียด

เพื่อให้เกิดความชัดเจนในความหมายของคำว่า “ข้าราชการศาลยุติธรรม” ว่า หมายความว่ารวมถึง “เจ้าพนักงานคดี” ซึ่งได้รับการแต่งตั้งแล้วในปัจจุบัน เช่น เจ้าพนักงานคดี ในคดีผู้บริโภคมตามกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค เจ้าพนักงานคดีในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามกฎหมายวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ และเจ้าพนักงานคดีในคดีแบบกลุ่ม ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และยังหมายความว่ารวมถึง เจ้าพนักงานคดี ซึ่งได้รับการ แต่งตั้งตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอื่น ที่บัญญัติให้มีเจ้าพนักงานคดีทำหน้าที่ช่วยเหลือศาล ในการดำเนินคดีไต่เป็นการเฉพาะด้วย เนื่องจากกฎหมายวิธีพิจารณาความบางฉบับ กำหนดให้ เจ้าพนักงานคดี หมายถึง บุคคลที่เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมแต่งตั้ง แต่ก็มีกฎหมายวิธีพิจารณา ความบางฉบับกำหนดให้เจ้าพนักงานคดี หมายถึง ข้าราชการศาลยุติธรรมซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเลขาธิการ สำนักงานศาลยุติธรรมให้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีตามระเบียบที่คณะกรรมการข้าราชการศาล ยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนดด้วย เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว จึงควรแก้ไขพระราชบัญญัติฉบับนี้

^๓ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๑๗ ตอนที่ ๕๙ ก (๒๑ มิถุนายน ๒๕๔๓) : น. ๑, สืบค้นได้จาก <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=1HOSN>.

๒) การกำหนดอำนาจหน้าที่ คุณสมบัติ และวิธีการคัดเลือกเจ้าพนักงานคดี

ผลการรับฟังความคิดเห็น

ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่ เห็นด้วย สรุปได้ ดังนี้

(๑) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีประจำศาลยุติธรรมนั้น เป็นการสนับสนุนการปฏิบัติการของศาลยุติธรรม เพื่อช่วยเสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

(๒) การกำหนดนิยามของคำว่า “ข้าราชการศาลยุติธรรมที่ให้รวมถึงเจ้าพนักงานคดี” ตลอดจนการกำหนดอำนาจหน้าที่ คุณสมบัติ และวิธีการคัดเลือกเจ้าพนักงานคดี รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติของผู้สมัครสอบเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการที่ครอบคลุมถึงเจ้าพนักงานคดีตามร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. จะช่วยให้ศาลสามารถรวบรวมและแสวงหาพยานหลักฐานได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ส่งผลให้การพิจารณาพิพากษาคดีมีประสิทธิภาพและความถูกต้องยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการบริหารงานและกระบวนการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรมควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบถึงบริการดังกล่าวอย่างทั่วถึง

(๓) การกำหนดให้เจ้าพนักงานคดีมีหน้าที่สนับสนุนศาลในการไต่สวน สอบถาม ตรวจสอบ และรวบรวมพยานหลักฐาน รวมทั้งปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายและประธานศาลฎีกากำหนด ถือเป็นกลไกสำคัญในการเสริมประสิทธิภาพการพิจารณาคดี โดยได้กำหนดคุณสมบัติและวิธีการคัดเลือกเจ้าพนักงานคดี เพื่อให้ศาลยุติธรรมมีบุคลากรที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านกฎหมายมาร่วมปฏิบัติงาน อันจะช่วยบรรเทาภาระงานและลดปริมาณคดีค้างในศาลยุติธรรม ทั้งนี้ การสรรหาเจ้าพนักงานคดีควรกำหนดคุณสมบัติและมาตรฐานจริยธรรมเช่นเดียวกับบุคลากรสายวิชาชีพเฉพาะด้าน โดยยึดมาตรฐานจริยธรรมและความก้าวหน้าในตำแหน่งเสมือนข้าราชการศาลยุติธรรม การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จึงเป็นการปรับปรุงที่สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว สำนักงานศาลยุติธรรมควรจัดทำแผนกรอบอัตรากำลังตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีให้เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อมิให้เป็นภาระงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในอนาคต

ทั้งนี้ โดยมีข้อสังเกตว่า การพิจารณาคดีในศาลยุติธรรมใช้ระบบกล่าวหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแตกต่างจากคดีเฉพาะทางที่มีกฎหมายวิธีพิจารณาเฉพาะ เช่น พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙^๔ และพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑^๕ การกำหนดให้เจ้าพนักงานคดีปฏิบัติกระบวนการพิจารณาอื่นใด นอกเหนือจากการวินิจฉัยชี้ขาด เป็นหลักเกณฑ์ที่กว้างเกินไป เนื่องจากทุกขั้นตอนของกระบวนการพิจารณามีความสำคัญต่อคู่ความ ซึ่งในการยกระดับความสำคัญของข้าราชการ

^๔ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. ๒๕๕๙, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๘๖ ก (๓๐ กันยายน ๒๕๕๙) : น. ๑, สืบค้นได้จาก <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=UPO1U>.

^๕ พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๕๑, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๘ ก (๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑) : น. ๓๒, สืบค้นได้จาก <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=EWJXV>.

ศาลยุติธรรมที่ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีให้ปฏิบัติหน้าที่แบบกึ่งตุลาการ อาจส่งผลต่อความเชื่อมั่นในการดำเนินคดี และขัดต่อประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ที่จะกำหนดให้การบริหารราชการและการบริหารงานบุคคลสำหรับเจ้าพนักงานคดีให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด

ผลการรับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นผ่าน QR Code แบบฟอร์มรับฟังความคิดเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ควรพิจารณาให้การจัดระบบบริหารงานบุคคลภายในองค์กรอยู่บนหลักความเสมอภาคและความเป็นเอกภาพ โดยไม่ก่อให้เกิดภาระด้านงบประมาณแก่รัฐ

๔) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่จะกำหนดให้ข้าราชการศาลยุติธรรมในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีซึ่งปฏิบัติงานเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปี หรือข้าราชการศาลยุติธรรมที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งอื่นตามที่ ก.ต. กำหนด ซึ่งปฏิบัติงานเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ ปี และเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรับรองว่า มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถ และมีความประพฤติดี เป็นที่ไว้วางใจว่า จะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการได้ มีสิทธิเป็นผู้สมัครทดสอบความรู้เพื่อดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามเล็ก)

ผลการรับฟังความคิดเห็น

ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่ เห็นด้วย โดยเห็นว่า การกำหนดให้ข้าราชการศาลยุติธรรมในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดี ที่ปฏิบัติงานเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๔ ปี หรือข้าราชการศาลยุติธรรมที่ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งอื่นตามที่ ก.ต. กำหนด และปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า ๖ ปี ซึ่งเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรับรองว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถ และประพฤติดี เป็นที่ไว้วางใจ มีสิทธิสมัครเข้ารับการทดสอบความรู้เพื่อดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ทั้งนี้ อาจกำหนดเพิ่มเติมว่า ผู้มีสิทธิสมัครต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ

คำชี้แจงรายละเอียด

เนื่องจากตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีเป็นตำแหน่งซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีและดำเนินกระบวนการพิจารณาอื่นใดตามที่ศาลมอบหมาย ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความที่บัญญัติให้มีเจ้าพนักงานคดีไว้เป็นการเฉพาะ อีกทั้งการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีเป็นไปในลักษณะของการเข้าไปเกี่ยวข้องกับเนื้อหาและรายละเอียดในคดีโดยตรง เช่น การสอบคำให้การ การสืบพยาน การตรวจพยานหลักฐาน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญ และเจ้าพนักงานคดีในคดีบางประเภทมีความจำเป็นมาก สมควรส่งเสริมให้เกิดระบบเจ้าพนักงานคดีเพื่อช่วยเหลือศาลต่อไป สำหรับประเด็นว่าเกี่ยวกับการกำหนดระดับของข้าราชการในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีหรือข้าราชการศาลยุติธรรมให้ชัดเจนในร่างพระราชบัญญัตินี้ อาจส่งผลต่อการปรับระดับหรือตำแหน่งที่ประสงค์จะให้มีความสมบัตินี้ต่อไป ซึ่งสามารถกำหนดไว้ในกฎหมายลำดับรองได้

๕) ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น (ถ้ามี)

ผลการรับฟังความคิดเห็น

ผู้แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่ เห็นด้วย โดยเห็นว่า การกำหนดให้มีเจ้าพนักงานคดีช่วยในการรวบรวมพยานหลักฐาน จะทำให้การแสวงหาพยานหลักฐานของศาลมีความครบถ้วนสมบูรณ์ และส่งผลให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ประเด็นสำคัญ

ที่ต้องพิจารณา คือ ศาลยุติธรรมส่วนใหญ่ใช้ระบบกล่าวหา แตกต่างจากระบบไต่สวน ซึ่งระบบไต่สวนเปิดโอกาสให้ศาลมีบทบาทและอำนาจในการแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ แม้ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวจะระบุให้เจ้าพนักงานคดีช่วยเหลือในการรวบรวมพยานหลักฐานเฉพาะคดีสำคัญ เช่น คดีอาญาที่เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือคดีแพ่งผู้บริโภค แต่ก็ถือเป็นเพียงส่วนหนึ่งของศาลยุติธรรมเท่านั้น ทั้งนี้ การกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีประจำศาลยุติธรรม จำเป็นต้องใช้งบประมาณในการบริหารจัดการ อาจก่อให้เกิดภาระด้านงบประมาณ โดยเฉพาะการบริหารจัดการงบประมาณรายปีของสำนักงานศาลยุติธรรม ดังนั้น จึงควรมีการตรวจสอบกลไกประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการจัดสรรงบประมาณ พร้อมทั้งพิจารณาผลกระทบด้านงบประมาณอย่างรอบด้าน

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.^๖ ได้แก่ ผลกระทบต่อสังคม กล่าวคือ การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลยุติธรรม โดยมีเจ้าพนักงานคดีซึ่งเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมเป็นผู้ช่วยเหลือศาล มีส่วนช่วยให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างรวดเร็ว เทียบธรรม และสะดวกมากขึ้น เช่น การไต่ถาม การตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน และการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด อันเป็นการลดภาระด้านเวลาและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีและผู้เกี่ยวข้องในคดี อีกทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกและคุ้มครองสิทธิให้แก่ประชาชนในคดีต่าง ๆ

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน

สำนักงานศาลยุติธรรม ได้มีการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ <https://lawsurvey.coj.go.th/> เว็บไซต์สำนักงานศาลยุติธรรม <https://www.coj.go.th/> เว็บไซต์สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม (<https://jla.cof.go.th/>) และเว็บไซต์ของระบบกลางทางกฎหมาย (<https://www.law.go.th/>) แล้ว

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานศาลยุติธรรม ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. แล้ว

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เห็นว่า ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

^๖ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ., น. ๔, สืบค้นได้จาก <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=0VBCP>.

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต
ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.*

๑. ความเป็นมา^๑

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้เจ้าพนักงานคดีซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม รวมทั้งเป็นการสนับสนุนสายงานเจ้าพนักงานคดีให้เป็นบุคลากรสายวิชาชีพเฉพาะด้านและได้รับโอกาสในการคัดเลือกเป็นข้าราชการตุลาการต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. บทวิเคราะห์

๒.๑ ประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมนิยามคำว่า “ข้าราชการศาลยุติธรรม”

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๖ (๓)^๒ บัญญัติว่า “ข้าราชการศาลยุติธรรม คือ ข้าราชการผู้มีอำนาจหน้าที่ในทางธุรการ ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม”

ในขณะที่ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา ๓ บัญญัติว่า “ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน “(๓) ข้าราชการศาลยุติธรรม คือ ข้าราชการผู้มีอำนาจและหน้าที่ในทางธุรการซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม รวมตลอดถึงเจ้าพนักงานคดีผู้ได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายวิธีพิจารณาความที่บัญญัติให้มีเจ้าพนักงานคดีทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีไว้เป็นการเฉพาะ””

การแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าข้าราชการศาลยุติธรรม รวมตลอดถึงเจ้าพนักงานคดีซึ่งได้รับการแต่งตั้งแล้วในปัจจุบัน และเจ้าพนักงานคดีซึ่งได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมายวิธีพิจารณาความที่บัญญัติให้มีเจ้าพนักงานคดีทำหน้าที่ช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีไว้เป็นการเฉพาะ อาทิ เจ้าพนักงานคดีในคดีผู้บริโภคตามกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค เจ้าพนักงานคดีในคดีทุจริตและประพฤติมิชอบตามกฎหมายวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ และเจ้าพนักงานคดีในคดีแบกกลุ่มตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง^๓

* เรียบเรียงโดยนางสาวชลมารค น้อยโสภณ, วิทยาการปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

^๑ บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ., สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=4F205>.

^๒ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓, มาตรา ๖ (๓), ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ ๑๑๗ ตอนที่ ๔๔ ก (๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๓): น. ๑๔, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=KLIAH>.

^๓ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. กับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓, น. ๒ ถึง น. ๓, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=3IRAD>.

๒.๒ ประเด็นการแก้ไขคุณสมบัติและการประกอบวิชาชีพของผู้สมัครทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๘ (๒) (จ)^๔ บัญญัติว่า “ผู้สมัครทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาตามมาตรา ๒๖ ต้องมีคุณสมบัติและได้ประกอบวิชาชีพ ดังต่อไปนี้ (๒) มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ “(จ) เป็นนิติศาสตร์บัณฑิตและเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งตามที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกปี และเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรับรองว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถดีและมีความประพฤติดีเป็นที่ไว้วางใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการได้” ”

ในขณะที่ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาตรา ๔ บัญญัติว่า “ให้ยกเลิกความใน (จ) ของ (๒) ของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน “(จ) เป็นนิติศาสตร์บัณฑิตและเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปีหรือเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกปี และเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรับรองว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถดีและมีความประพฤติดีเป็นที่ไว้วางใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการได้” ”

การแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว เนื่องจากเจ้าพนักงานคดีเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม จึงกำหนดคุณสมบัติและการประกอบวิชาชีพของเจ้าพนักงานคดีและข้าราชการศาลยุติธรรมที่ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) กำหนดในการทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการไว้ในอนุมาตราเดียวกัน รวมทั้งเป็นการสนับสนุนสายงานเจ้าพนักงานคดีให้เป็นบุคลากรสายวิชาชีพเฉพาะด้านให้ได้รับโอกาสในการคัดเลือกเป็นข้าราชการตุลาการต่อไป^๕

๓. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติ

๓.๑ ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติ^๖

ผลกระทบต่อสังคม

การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลยุติธรรมโดยมีเจ้าพนักงานคดีซึ่งเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมเป็นผู้ช่วยเหลือศาล มีส่วนช่วยให้การพิจารณาพิพากษาคดีเป็นไปอย่างรวดเร็ว เทียบธรรม และสะดวกมากขึ้น เช่น การไต่ถาม การตรวจสอบและรวบรวมพยานหลักฐาน และการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด อันเป็นการลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนผู้มีอรรถคดีและผู้ที่เกี่ยวข้องในคดี อีกทั้งเป็นการอำนวยความสะดวกและคุ้มครองสิทธิให้แก่ประชาชนในคดีต่าง ๆ

^๔ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓, มาตรา ๒๘ (๒) (จ), ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ ๑๑๗ ตอนที่ ๔๔ ก (๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๓): น. ๒๑ ถึง น. ๒๒, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=KLIAH>.

^๕ อ้างแล้วตามเชิงอรรถที่ ๓.

^๖ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายต่อร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ., น. - ๔ -, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=4F205>.

๓.๒ ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติ^๗

การกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ซึ่งกำหนดให้เจ้าพนักงานคดีที่มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่าสี่ปี ในขณะที่ข้าราชการศาลยุติธรรมที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งอื่นตามที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม (ก.ต.) กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกปี เป็นผู้ที่มีสิทธิสมัครทดสอบความรู้เป็นผู้ช่วยผู้พิพากษาได้ สำนักงานศาลยุติธรรมจึงควรพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ภายในเพื่อเปิดโอกาสให้ข้าราชการศาลยุติธรรมซึ่งเคยประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งอื่นมาก่อนที่มีความประสงค์โอนย้ายมาดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีสามารถนับระยะเวลาประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งเดิมสะสมต่อเนื่องได้โดยไม่ต้องเริ่มนับระยะเวลาประสบการณ์ทำงานใหม่ในตำแหน่งเจ้าพนักงานคดี

^๗ บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิชาการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๗ วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๙, น. - ๑๔ -, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=OSLR6>.

ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมในปัจจุบัน

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๖^๑ บัญญัติให้ “ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ได้แก่

(๑) ข้าราชการตุลาการ คือ ข้าราชการผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษา อรรถคดี รวมตลอดถึงผู้ช่วยผู้พิพากษา และข้าราชการผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่อ อย่างอื่นตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง

(๒) ตะเฑาะยุติธรรม คือ ข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการ วินิจฉัยชี้ขาดข้อกฎหมายอิสลาม

(๓) ข้าราชการศาลยุติธรรม คือ ข้าราชการผู้มีอำนาจหน้าที่ในทางธุรการซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม

๒. มาตรฐานกำหนดตำแหน่งประเภทวิชาการ สายงานเจ้าพนักงานคดี^๒

๒.๑ ลักษณะงานโดยทั่วไป

ปฏิบัติงานในฐานะเจ้าพนักงานคดีที่ปฏิบัติงานด้านการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ วินิจฉัย ตรวจสอบ วิจัย พัฒนามาตรฐานงานเกี่ยวกับงานคดี ให้คำปรึกษาแนะนำในการดำเนินคดี เสนอแนวทาง การประชุมคดี และแผนงานการดำเนินคดี การประชุมแผนกในศาลสูง ทำหน้าที่ช่วยเหลือ ศาลในการดำเนินงานคดีที่ยุ่งยากซับซ้อนและกฎหมายเฉพาะ อาทิ เกี่ยวกับกฎหมายแพ่งและ พยานิชัย กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กฎหมายอาญา กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมาย วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค กฎหมายว่าด้วยการดำเนินคดีแบบกลุ่ม กฎหมายวิธีพิจารณาคดีทุจริต และประพจน์มิชอบ กฎหมายว่าด้วยการปรับเป็นพินัย ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วย วิธีพิจารณาความผิดทางพินัย กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม กฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้า ออนไลน์ กฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงินและมาตรการทางแพ่ง กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด กฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี กฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง กฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ กฎหมายเกี่ยวกับพาณิชย์และเศรษฐกิจ กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากร กฎหมายเกี่ยวกับล้มละลาย กฎหมายเกี่ยวกับคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง กฎหมายเกี่ยวกับเยาวชนและครอบครัว กฎหมายเกี่ยวกับแรงงาน เป็นต้น โดยมีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบและแสวงหาข้อเท็จจริงจากคำคู่ความ เอกสารทางคดี พยานหลักฐาน รวมทั้งกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับคดี จัดเตรียมข้อมูลเอกสารที่จะนำเสนอให้ผู้พิพากษาพิจารณาดำเนินการบันทึกคำพยาน ดำเนินการไต่ถามและระงับข้อพิพาทในคดี ดำเนินการให้มีการคุ้มครองสิทธิของคู่ความ ทั้งก่อนและระหว่างการพิจารณา ช่วยเหลือศาลในการยกร่างคำสั่งและคำพิพากษา ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามข้อกำหนดของประธานศาลฎีกา ในการทำหน้าที่ช่วยเหลือนั้น

^๑ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๖, ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่มที่ ๑๑๗ ตอนที่ ๔๔ ก (๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๓): น. ๑๔, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=WTFG6>.

^๒ สำนักคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม (ก.ศ.), “มาตรฐานกำหนดตำแหน่งประเภทวิชาการ สายงานเจ้าพนักงานคดี”, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๙, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=2P205>.

เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มีอำนาจหน้าที่เรียกบุคคลใดบุคคลหนึ่งมาให้ข้อมูลหรือให้จัดส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามอำนาจหน้าที่ และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ เจ้าพนักงานคดีมีชื่อตำแหน่งในสายงานและระดับตำแหน่ง ดังนี้

- ๑) เจ้าพนักงานคดีระดับปฏิบัติการ
- ๒) เจ้าพนักงานคดีระดับชำนาญการ
- ๓) เจ้าพนักงานคดีระดับชำนาญการพิเศษ
- ๔) เจ้าพนักงานคดีระดับเชี่ยวชาญ

๓. คำแนะนำของประธานศาลฎีกาว่าด้วยบทบาทและอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดี^๓

ตามที่กฎหมายกำหนดให้มีตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีในศาลยุติธรรมเพื่อปฏิบัติหน้าที่ทางคดีและสนับสนุนองค์คณะผู้พิพากษาในการค้นหาความจริงและการวินิจฉัยชี้ขาดคดีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งในคดีแพ่งและคดีอาญาหลายประเภท แต่ทางปฏิบัติที่ผ่านมาเจ้าพนักงานคดีส่วนใหญ่ยังไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานและระบบงานของศาล ตลอดจนบทบาทและอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้นเพื่อเอื้อต่อการที่เจ้าพนักงานคดีจะปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องสมดังเจตนารมณ์ของกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ ประธานศาลฎีกาจึงออกคำแนะนำ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดี ผู้รับผิดชอบในราชการของศาลและผู้พิพากษาพึงให้ความสำคัญต่อบทบาทและอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดีในการช่วยพิจารณาพิพากษาคดีเป็นหลัก ส่วนภารกิจด้านการให้คำแนะนำช่วยเหลือประชาชนที่มีอรรถคดี สำหรับศาลซึ่งมีอัตรากำลังเจ้าพนักงานคดีไม่เพียงพอ ให้ผู้รับผิดชอบในราชการของศาลดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ธุรการอื่นร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าพนักงานคดี เพื่อให้ภารกิจดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ข้อ ๒ ผู้รับผิดชอบในราชการของศาลและผู้พิพากษาพึงมอบหมายให้เจ้าพนักงานคดีดำเนินการช่วยเหลือศาลในการดำเนินคดีตามที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ชั้นตรวจคำฟ้อง : ช่วยตรวจสอบคำฟ้อง รวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้นและนำคดีเข้าสู่ระบบการไต่สวน

(๒) ชั้นพิจารณาคดี : ช่วยตรวจสอบพยานหลักฐาน จัดทำรายงานปัญหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และสรุปพยานหลักฐานที่สำคัญ บันทึกคำพยาน รวมทั้งดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับพยานหลักฐาน

(๓) ชั้นพิพากษาคดี : ช่วยศึกษา ค้นคว้า และทำความเข้าใจตามที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องของอุทธรณ์และฎีกาก่อนส่งสำนวนไปยังศาลสูง

(๔) ในศาลชั้นอุทธรณ์และศาลฎีกา : ช่วยจัดทำรายงานการตรวจสำนวน รายงานสรุปปัญหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ช่วยศึกษา ค้นคว้า และทำความเข้าใจตามที่ได้รับมอบหมาย

^๓ สำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม, “คำแนะนำของประธานศาลฎีกาว่าด้วยบทบาทและอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานคดี พ.ศ. ๒๕๖๔”, น. ๑ ถึง น. ๒, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๔, <https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=9104T>.

รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการในการประชุมคดีตามระเบียบของศาล ตลอดจนช่วยดำเนินการตาม (๑) ถึง (๓) ในคดีที่กฎหมายกำหนดให้ยื่นฟ้องต่อศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกา

ข้อ ๓ นอกจากอำนาจหน้าที่ตามข้อ ๒ เมื่อมีเหตุอันสมควรเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดี เจ้าพนักงานคดีอาจทำรายงานเสนอข้อมูลหรือความเห็นใด ๆ เกี่ยวกับการดำเนินคดีต่อศาลเพื่อประกอบการพิจารณาได้

ข้อ ๔ ให้ผู้รับผิดชอบในราชการของศาลกำกับดูแลให้เจ้าพนักงานคดีได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในกฎหมายและคำแนะนำนี้ โดยให้ส่วนงานด้านธุรการสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าวให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๕ ให้สำนักงานศาลยุติธรรมดำเนินการให้มีคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานคดีในทุกขั้นตอนและในกรณีจำเป็นต้องมีวิธีการใดในทางธุรการเพื่อให้การปฏิบัติตามคำแนะนำนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดวิธีการนั้น

ภาคผนวก

- : สำเนาหนังสือสภาผู้แทนราษฎร
ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๘๗๙๗ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๖๙
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา
- : ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- : ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. กับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓
- : รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย
- : รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(การกำหนดตำแหน่งเจ้าพนักงานคดีประจำศาลยุติธรรม)
- : แผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง สาระสำคัญ
และกรอบระยะเวลาของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
- : พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=0KJCX>

(โปรดแตะที่ URL)

“การตราพระราชบัญญัติของรัฐสภา”

“มาตรา ๘๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ จะตราขึ้นเป็นกฎหมายได้ก็แต่โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ภายใต้บังคับมาตรา ๑๔๕ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๘๑)

ออกแบบโดย : สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๐ ๒๕๓๑ ๙๔๑๙, ๐ ๒๕๓๑ ๙๔๗๑ - ๒, ๐ ๒๕๓๑ ๙๔๗๕

